



DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
23/304-1

Dato
13. januar 2023

Alminnelig høring - forslag fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land. Høringsfrist 27. februar 2023.

Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet sender med dette forslag til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven (pbl.) på alminnelig høring.

Departementene foreslår endringer i energiloven og plan- og bygningsloven, som gjelder prosesser for etablering av vindkraftanlegg. Forslagene følger opp Stortingets anmodningsvedtak der regjeringen bes om å fremme et forslag om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven. Øvrige endringer i regelverket eller praktisering av regelverket som er forutsatt av Stortinget i forbindelse med behandling av Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land, omfattes ikke av dette forslaget.

Forslagene innebærer en endring i beslutningsprosessene for vindkraftanlegg. Kommunene har stort sett tatt stilling til nye vindkraftprosjekter ved høring i konsesjonsprosessen, mens den formelle planavklaringen ofte har skjedd ved etterfølgende dispensasjon eller planendring. Departementenes forslag innebærer at det skal gjøres en overordnet avklaring av arealbruken etter plan- og bygningsloven gjennom områderegulering, før det gis konsesjon. Dette vil gi mer forutsigbare rammer for utbygging av vindkraft i et område. Konsesjonsbehandlingen videreføres som en helhetlig samfunnsøkonomisk avveining av alle fordeler og ulemper ved prosjektet.

Det overordnede formålet med forslaget til lovendringer er å styrke kommunenes rolle i planlegging og utbygging av vindkraft på land. Mål om effektive og ressursbesparende prosesser som bidrar til å redusere konfliktnivået, er viktige hensyn i forslaget. Dette vil gi

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Planavdelingen

Saksbehandler
Knut Grønntun
22 24 56 66

grunnlag for videre utbygging av vindkraft, som er viktig for å styrke kraftbalansen og nå de nasjonale klimamålene.

Departementene foreslår en endring i energiloven § 2-2 slik at konsesjon for vindkraft på land ikke lenger kan gis før tiltaket er planavklart etter plan- og bygningsloven. Hovedregelen er at dette skjer gjennom vedtak av en områderegulering, som skal være på et overordnet nivå. Den detaljerte planleggingen skjer gjennom konsesjonsbehandlingen og etterfølgende detaljplaner etter energiloven. Det stilles ikke krav om samtidig behandling av de to prosessene, men det legges opp til at slik samordning kan skje der dette er hensiktsmessig.

Departementene foreslår en endring i pbl. § 3-7 om at konsesjonsmyndigheten for vindkraft etter energiloven (Norges vassdrags- og energidirektorat), etter samråd med kommunen kan sende områdereguleringer for vindkraft på høring og legge dem ut til offentlig ettersyn. Dette er begrunnet med hensynet til effektivitet, og med at kommuner kan ha begrensede ressurser til slike saker og derfor ønsker å overlate deler av arbeidet til konsesjonsmyndigheten. Kommunen er fortsatt planmyndighet, og de vanlige regler for planlegging etter pbl. gjelder.

Videre foreslår departementene at bestemmelsen i pbl. § 6-4 siste ledd om statlig arealplan, ikke lenger skal gjelde for vindkraft på land. Endringen innebærer at Olje- og energidepartementet ikke lenger kan beslutte at konsesjon for vindkraft uten videre skal ha virkning som statlig plan. En eventuell statlig arealplan for vindkraftanlegg skal etter forslaget følge de ordinære bestemmelsene for statlig arealplan i pbl. § 6-4.

Departementene foreslår å innføre et krav om områderegulering for konsesjonspliktige vindkraftanlegg på land, gjennom en endring i pbl. § 12-1. Områdereguleringen skal være overordnet, og detaljeringsnivået skal begrenses til overordnede arealmessige forutsetninger som er relevante for kommunens beslutning om arealbruk. Det kan dispenseres fra krav om områderegulering der overordnede arealmessige forutsetninger er utredet og avklart på samme detaljeringsnivå som områderegulering i annen plan, f.eks. kommune(del)plan. Der det ligger til rette for det, bør områderegulering og konsesjonsprosess samordnes i tid med felles konsekvensutredning.

Departementene foreslår en endring i pbl. § 12-2, som gir kommunene rett til å kreve at private utarbeider områderegulering for vindkraftanlegg. Etter dagens regelverk kan ikke kommunen pålegge andre myndigheter eller private å utarbeide områderegulering. Intensjonen med lovendringen er at i de tilfeller det foreligger en konkret tiltakshaver, kan kommunen be denne om å sette i gang områderegulering for å avklare om det kan gjennomføres vindkraftutbygging. Ved at reglene for private planforslag gjøres gjeldende for slike områdereguleringer, vil blant annet reglene om oppstartfasen og tidsfrister gjelde. Kommunene kan etter dette beslutte at et forslag til områderegulering for vindkraft kan stoppes allerede i oppstartfasen.

Som følge av at adgangen til å gi en vindkraftkonsesjon virkning som statlig plan oppheves, foreslås en ny § 12-18 som begrenser adgangen til å oppheve eller endre områderegulering for vindkraftanlegg der det er søkt om konsesjon etter energiloven. Begrensningen foreslås å vare til byggefristen som gjelder for konsesjonen er utløpt. I denne perioden krever oppheving eller vesentlig endring av områdereguleringen samtykke fra departementet. Dette gjelder ikke dersom det er tiltakshaver som fremmer forslag om planendring. Hensikten med forslaget er å sikre forutsigbarhet mot at en kommune skal kunne oppheve eller endre planen på vesentlig måte, etter at konsesjonsprosess er igangsatt. Forslaget vil gjelde alle områdereguleringer der konsesjonsprosess er igangsatt. Det er derfor ikke nødvendig at departementet treffer særlig vedtak for den enkelte plan om å begrense adgangen til å endre eller oppheve planen.

Det foreslås ingen endringer i adgangen til å utarbeide regionale planer for vindkraft, eller i reglene om kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan. Avklaring i kommune(del)plan vil som tidligere være aktuelt når kommunene ønsker å avklare om det er egnede områder for vindkraft i kommunen, og om de i så fall ønsker å legge slike områder inn i kommuneplanens arealdel. Det er ikke et krav om at kommunen avklarer vindkraft gjennom kommuneplanprosessen før områderegulering gjennomføres.

I tillegg til departementenes forslag til lovendringer knyttet til utbygging av vindkraft, fremmer Kommunal- og distriktsdepartementet forslag til endring i pbl. § 6-4 som presiserer at det ikke er klagerett på statlig arealplan. Bestemmelsen lovfester det som har vært langvarig praksis etter både gjeldende lov og plan- og bygningsloven av 1985, og innebærer ingen endring av rettstilstanden.

Det er gjennomført et første konsultasjonsmøte med Sametinget, og det er gjort endringer og tilførsler i høringsnotatet på bakgrunn av dette. Det er imidlertid ikke konsultert ferdig med Sametinget om lovforslaget, og departementene vil fortsette konsultasjonene under og etter høringen.

Frist for å gi høringsuttalelse er 27. februar 2023.

Høringsuttalelser skal gis digitalt på regjeringen.no. Dette gjøres under «Send inn høringsssvar» på <http://www.regjeringen.no/id2958919>. Der ligger også høringsnotat og høringsliste.

Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova, og blir publisert sammen med øvrige høringsuttalelser.

Høringsinstansene bes vurdere om saken bør legges fram for eller sendes videre til underliggende organ eller organisasjon som ikke står på høringslisten.

Eventuelle henvendelser om høringen kan rettes til avdelingsdirektør Knut Grønntun i Kommunal- og distriktsdepartementet, tlf. 22 24 56 66, eller underdirektør Tollef Taksdal i Olje- og energidepartementet, tlf. 22 24 61 71.

Med hilsen

Jarle Jensen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Knut Grønntun
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer